

Bu proje AB tarafından desteklenmektedir

Sözleşme Tarih/No: 25.04.2011 TR703.01.01/87 Proje: “Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim”

28 Haziran 2011, İstanbul

BASIN DUYURUSU

“Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim” Projesi: Sanat Eserlerinin ve Görsel-İşitsel Sanat Eserlerinin Koruma-Onarım ve Risk yönetiminde STK, Üniversiteler ve Yerel Yönetimlerin Birlikteliği

“Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim” (ExCHAnge) başlıklı Proje, Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) Sivil Toplum Diyalogu-II "Kültür ve Sanat Hibe Programı" kapsamında üç yüz başvuru arasından hibe almaya hak kazanan on dokuz projeden biridir. Toplam 138.928,41 Euro olan Proje Bütçesinin %10'u Avrupa Birliği (AB) tarafından %10'u Körfez Belediyesi tarafından karşılanmaktadır. Projenin Sözleşme makamı Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) Yürütücü Kuruluşu ise Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) 'dir. İstanbul merkezli bir sivil toplum kuruluşu olan Kültürel Mirasın Dostları Derneği, (KUMID) on iki aylık bu projenin Hibe Faydalanıcısıdır. KUMID Projede Avrupa Birliğinden bir ortak bulundurma şartını karşılamaya yönelik olarak Roma/İtalya'da kayıtlı ve merkezlenmiş uluslararası sivil toplum kuruluşu W.A.T.C.H (Çatışmalarda Taşınabilir Taşınamaz Kültürel Mirasın Korunması için Dünya Birliği) ile projeyi ortak yürütecektir. Projedeki iştirakçi kuruluşlar sırasıyla Kocaeli Üniversitesi, Roma Sapienza Üniversitesi (Roma/İtalya) ve Körfez Belediyesi'dir (Kocaeli/Türkiye).

Nisan 2011'de sona erecek olan ExCHAnge Projesinin hedefleri şunlardır:

- Türkiye'de Kültürel Miras kapsamına giren “Sanat Eserleri”nden özellikle Tekstil, Seramik-Çini Eserlerinin yanı sıra Görsel-İşitsel Sanat Eserleri'nin koruma-onarım ve risk yönetimi konusunda üniversite ve STK'lar düzeyinde gerekli çağdaş eğitim ve altyapı ihtiyaçlarının belirlenmesi;
- Sanat eserlerinin ve görsel-İşitsel sanat eserlerinin koruma, onarım ve risk yönetimine ilişkin faaliyetlerin teşviki;
- İlgili sektörler arasında bilgi alışverişi için sürdürülebilir bir ağ oluşturulması,

Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler arasında:

- Hem Türkiye hem İtalya'ya yapılacak çalışma gezileriyle uzman değişimi;
 - Türk, İtalyan ve birçok uluslar arası alandan uzmanın proje hedeflerinin ulaşılmasına katkıda bulunacağı, Kocaeli Üniversitesi'nde yapılacak bir uluslararası konferans;
 - Sektörde karşılaşılan problemleri ve kısıtlamaları tanımlamak amacıyla fikir alışverişi ve bilgi aktarımı için bir platform oluşturmak.
 - Projenin sürdürülebilirliği bakımından faaliyetlere katılacaklar için bireyler ve kurumlar arası bir ağın devreye sokulması
- yer almaktadır.

Sözleşme Tarih/No: 25.04.2011 TR703.01.01/87 Proje: "Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim"

Daha fazla bilgi edinmek destek ve katkılarınız için Proje Koordinatörü Saadet Güner'e: sguner.kumid@gmail.com veya Yerel Proje Koordinatörü Daniela Reggio'a: d.reggio@eyeonculture.net ulaşabilirsiniz.

Projenin Gerekçesi/Özet Durum Analizi

I. Kültürel Mirasın Koruma-Onarımı ve Risk Yönetimi

1. Kültürel miras sektöründe son on yıllarda kaydedilen beklenmedik gelişmelerin ve çeşitliliğin bir sonucu olarak Türkiye'deki mevzuat, yasalar ve imkanlar taşınabilir miras başta olmak üzere kültürel mirası koruma ve yönetme hizmetlerine gösterilen aşırı taleple başa çıkacak yeterli insan kaynağı ve alt yapıyı sağlamada yetersiz kalmaktadır. Anayasamız ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın kuruluş kanunu, taşınabilir-taşınamaz ve doğal mirasımızın korunması ve geleceğe taşınması görevini temelde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na-Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bıraktığı görülmektedir.
2. İnsanlık tarihi boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, sayılamayacak kadar çok ve araştırıldıkça insanlık tarihini yeniden yazdıracak kadar değerli kültür varlıklarına sahip Türkiye Cumhuriyeti'nde, bir devlet kurumu olan bakanlığın tek başına bu görevi üstlenmesi ve tüm sorunları çözmesini beklemek mümkün değildir. Bu nedenle toplumumuzun her kesiminin çağdaş dünyadaki örnekleri gibi bu evrensel görevi yerine getirmede kendini sorumlu hissetmesi gerekmektedir. Bu mantık gereğince Projede, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler yer almaktadır.
3. Ülkemizin kültür varlıklarının zenginliği, çeşitliliği diğer Avrupa ülkeleriyle karşılaştırılamayacak düzeydedir. Aynı şekilde koruma ve onarımda sağlıklı ve sürdürülebilir çözümler için karşılaştığımız sorunlar da temelde farklılık göstermektedir. Bu nedenle başka yerlerden alınacak çözüm modellerini olduğu gibi ülkemize aktarmak doğru bir seçim olamayacaktır. Ülkemizin yapılanmasına, koşullarına ve kültür varlıklarımızın sayı, nitelik ve önemine uygun yeni çözüm yollarının geliştirilmemiz gerekiyor. Bu arada ülkemize özgü çözümler, modern uluslar arası yaklaşımlar, uluslar arası sözleşmeler/anlaşmalar ve uygulama ilkeleri ile de uyumlu olmalıdır. Bu çözüm arayışı süreci bu bağlamda bugüne kadar geliştirilmiş farklı düşünce şekillerini, bilgileri ve kuralları inceleyerek "öz"de anlaşma ihtiyacını beraberinde getirmektedir. Bu nedenle bu proje için İtalya'dan bir STK ile ortaklık yapılması ve yine İtalya'dan bir Üniversitenin iştirakinin sağlanması kararına varılmıştır. Çünkü İtalya yüzyıllardır onarım ve korumanın birer disiplin olarak uygulandığı bir ülkedir ve bu iki uzmanlık sektöründe en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır.
4. Kültürel miras, dünyaya yayılmış uygarlığımıza ilişkin bir bilgi kaynağı olmasına rağmen insani felaketler (vandalizm, uzman olmayanların uyguladıkları hatalı onarım ve koruma, geçerli ölçütlerin göz ardı edildiği depolama ve sergileme, çağdaş yaşamın gereği olan büyük bayındırlık yatırımları, hızlı kentleşme ve sanayileşme, hammadde gereksinimi, silahlı çatışmalar.vb) ve doğal nedenlerden (deprem, tsunami, fırtına, sel baskını vb.) ötürü, belgelenmeden ve öğrenilmeden hızla yok olmaktadır. Bu yok oluşun önlenmesine katkı sunmak için Proje faaliyetleri ile sanat eserlerinin "Risk Yönetimi" uygulamalarının öğretilmesinin gerekliliğine ilişkin farkındalık yaratılması kararlaştırılmıştır.

Bu proje AB tarafından desteklenmektedir

Sözleşme Tarih/No: 25.04.2011 TR703.01.01/87 Proje: “Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim”

II. Sanat Eserlerinin Koruma-Onarım ve Risk Yönetimi

Gayrı Safi Yurtiçi Hâsılanın (GSYH) önemli bir parçası olan kültür turizmine artan ilgi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kültürel miras üzerinde artan bir yük oluşturmaktadır. Türkiye'nin AB'ne üyelik Müzakerelerinde “20 No'lu Fasil: İşletmeler ve Sanayi Politikaları”nda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, turizm politikalarının oluşturulması ve yürütülmesi konularından sorumludur. Oluşturulacak “Kültürel Turizm Politikasında” en önemli ölçüt hiç kuşkusuz kültür varlıklarının doğru ve çağdaş bir şekilde korunmasını sağlayacak, onları risklere karşı koruyacak koruma ve restorasyon uygulamalarıdır. Bu uygulamalar ise ancak çağdaş ve uluslararası kriterlerin, uygulamaların, alt yapının ve eğitim-öğretiminin üniversite düzeyinde oluşturulması sonucunda yetişecek uzman restoratör ve konservatörler tarafından başarılabilir. Bu nedenle Proje, İtalya'da “sanat eserleri koruma ve onarımı” eğitimi veren üniversitelerdeki eğitim-öğretimin alt yapısını araştırmaya ve sonucunda bir rapor çıkarmaya odaklanmıştır. Projenin bu çıktısıyla, AB ülkelerindeki benzerleri gibi Türkiye'de ilk kez 2008 yılında Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde kurulan “Sanat Eserlerinin Restorasyonu Bölümü”nün yapılması yanı sıra Türkiye'deki diğer üniversitelerdeki taşınabilir kültür varlıklarının korunması konusunda eğitim veren bölümlerine ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 20. Fasıldaki sorumluluklarına ışık tutulması amaçlanmaktadır.

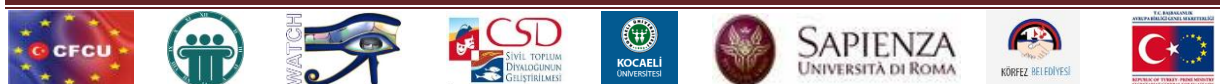
III. “Görsel-İşitsel Sanat Eserleri”nin Koruma-Onarım ve Risk Yönetimi

Geçmiş dönem için arkeolojik bulgular, mimari unsurlar, tarihi öğeler, yazılı kaynaklar vb., yakın dönem için ise film, fotoğraf,müzik videoları, deneysel video eserleri, ses kayıtları gibi unsurlar hem bireysel hem de toplumsal belleğimizi oluşturmaktadır. Diğer taraftan AB, 2000 yılından itibaren yayınladığı yönergelerde “Filmleri” “Kültürel Miras” olarak değerlendirmekte ve üye ülkeleri onları korumak için gerekli tedbirleri almaya davet etmektedir. Türkiye'nin AB'ne üyelik Müzakerelerinde 8 No'lu Fasil, *Rekabet Politikası*’nda ve 10 No'lu Fasil, *Bilgi Toplumu ve Medya*’da T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı görsel-ışitsel sanat eserlerinin bir alt kategorisi olan sinema mirasına verilen destekler ve bu mirasın koruma ve onarımından sorumludur. Buna karşın, AB'ne üyelik müzakerelerini sürdüren Türkiye'nin yükseköğretim sisteminde “Görsel-İşitsel Sanat Eserleri”nin korunmasına yönelik bir bölüm henüz kurulmamıştır.

Bu nedenle Projenin odaklandığı ikinci alan aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- Görsel-ışitsel sanat eserlerinin koruma-onarımı ve risk yönetimi konusunda farkındalık yaratmak;
- AB ülkelerindeki ilgili kurum-kuruluş ve üniversitelerle bilgi alışverişi yapmak;
- Türkiye'de bir üniversitede bu konuda eğitim verecek bir uzmanlık bölümünün kurulmasına önderlik etmek;
- Başta T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm sektörlerle 8 ve 10 Nolu Fasıllardaki yükümlülerinde kullanabilecekleri kaynaklar sunmak.

İletişim:

Bu proje AB tarafından desteklenmektedir

Sözleşme Tarih/No: 25.04.2011 TR703.01.01/87 Proje: "Kültürel Miras Sektöründe Değişim İçin Bir Deneyim"

Adres: Proje Ofisi/Kültürel Mirasın Dostları Derneği-KUMID (Friends of Cultural Heritage-FOCUH)
Rasim Paşa Mah. Rıhtım Caddesi NO: 28, Derya İş Merkezi A Blok Kat 1 NO: 34 , 34716 Kadıköy,
İstanbul

Telefon:(+0-216) 405 24 37 **GSM** (+0-530) 979 09 84, (+0-532) 532 417 35 34

Belge Geçer: (+0-216) 450 65 94

E-Mail: sguner.kumid@gmail.com , bostanci.gul@gmail.com Web: <http://www.kumid.eu>

